SIJOITTAMINEN

Sijoittajat ovat entistä tietoisempia eettisyydestä. Kielteinen julkisuus vaikuttaa osakkeen arvoon. **TUTKIMUSPÄÄLLIKKÖ ERNO JÄRVINEN, MTK**

Metsäyhtiöt uskovat tulosparannuksiin

Metsäyhtiöiden tulokset ovat notkahdelleet voimakkaasti 2000-luvulla. Suurten saneerausten jälkeen yhtiöt uskovat, että kannattavuus paranee.

Kolmesta metsäyhtiöstä parasta tulosta tekivät viime vuonna Metsä Group ja UPM. Ne onnistuivat parantamaan liiketulostaan merkittävästi edellisvuodesta.

Kun kannattavuutta mitataan liiketuloksen osuudella liikevaihdosta, pisimmän korren veti Metsä Group.

Sen sijaan Stora Enso heikensi tulostaan edellisvuodesta.

Kaikki kolme yhtiötä tekivät hyvää tulosta sellulla. Valopilkkuja ovat myös energia, puutuotteet ja pakkaukset.

Paperilla vaikeaa

Euroopassa paperin kulutus on vähentynyt huomattavasti. Viime vuonna päällystetyn aikakauslehti- ja hienopaperin kysyntä laski seitsemän prosenttia.

Se raastaa erityisesti Stora Enson ja UPM:n tuloksia, koska niillä suurin osa liikevaihdosta tulee paperin myynnistä.

Stora Enson liikevaihdosta paperin osuus on 40 prosenttia. Yhtiön toimitusjohtaja **Jouko Karvisen** mukaan paperikoneiden sulkeminen on helpottanut ylitarjontaa jonkin verran. Suunnitelmissa on jatkaa koneiden sulkemisia tänä vuonna.

”Nämä on ikäviä asioita, mutta tilanne ei odottamalla parane”, Karvinen sanoi tulosjulkistustilaisuudessa (MT 7.2.).

UPM on erotellut Euroopan ja Pohjois-Amerikan sekä Aasian paperiliiketoiminnat toisistaan.

Euroopan ja Pohjois-Amerikan paperin osuus liikevaihdosta on yli 55 prosenttia. Aasian paperin osuus liikevaihdosta 10 prosenttia.

Julkisuudessa on spekuloitu, kannattaisiko UPM:n ja Stora Enson yhdistää paperiliiketoimintansa.

”Ihmettelen, jos keskusteluja ei käytäisi”, MTK:n tutkimuspäällikkö **Erno Järvinen** toteaa.

Kartonki käy kaupaksi

Metsä Groupin menestys perustuu osin siihen, että yhtiö on päässyt eroon heikosti kannattavista paperitehtaistaan. Nyt Metsä Board tekee kopiopaperia vain yhdellä tehtaallaan, Ruotsin Husumissa. Loput tekevät kartonkia.

Kartongin ja paperin osuus konsernin liikevaihdosta on noin 40 prosenttia.

Verkkokaupan kasvu lisää kartonkipakkausten kysyntää.

Stora Ensolla pakkausten osuus liikevaihdosta on noin 30 prosenttia. Yhtiö odottaa, että kuitupohjaisten pakkausten markkinat kasvavat 3–5 prosenttia vuodessa.

Pehmopapereiden, kuten vessa- ja talouspaperin, kysyntä kiihtyy erityisesti Aasian kasvumarkkinoilla.

Suhteellisesti eniten Metsä Groupin pehmopaperiyhtiö Metsä Tissue kasvatti tuotemerkkiensä myyntiä Venäjällä ja Itä-Euroopassa.

Puurakennus nosteessa

Metsäjäteistä Stora Enso ja UPM kohensivat viime vuonna puutuotteidensa kannattavuutta.

Yhtiöt uskovat, että puurakentaminen kasvattaa suosiotaan. Myös julkinen sektori on kiinnostunut puurakentamisesta, kun kouluja ja päiväkoteja vaivaavat sisäilmaongelmat.

Stora Ensolla puutuotteiden liikevoitto parani selkeästi edellisvuodesta. Euroopan suurin sahaaja yli kaksinkertaisti sahauksen ja siihen liittyvän jatkojalostuksen liiketuloksen.

Yhtiö pohtii parhaillaan, voisiko se rakentaa ristiinliimattua massiivipuuta valmistavan tehtaan Suomeen.

UPM:n sahaliiketoiminnan johtajan **Anssi Klingan** mukaan yhtiön sahat tekivät viime vuonna selkeän tulosparannuksen (MT 5.3.).

”Tulos nousi tyydyttävälle tasolle, kun vuoden 2012 kovat tehostamistoimet alkoivat tuottaa.”

Tästä vuodesta UPM odottaa sahojen suhteen viime vuotta parempaa, vaikka kotimaassa kysyntä on edelleen tahmeaa.

”Kokonaisuutena näkymä on nyt parempi kuin viime vuonna tähän aikaan, ja se luo pohjaa myönteisille odotuksille”, Klinga sanoi.

”Suomi hyvä ympäristö”

Osakesijoittamisessa olennaista on tietysti, millä hinnalla osakkeet ostaa ja myy.

Viime vuosina erityisesti Stora Ensoa on riepotellut kielteinen julkisuus. Yhtiötä on syytetty epäreiluista maakaupoista Kiinassa ja muutama viikko sitten lapsityövoiman käytöstä Pakistanissa.

”Sijoittajat ovat entistä tietoisempia eettisyydestä. Kielteinen julkisuus vaikuttaa osakkeen arvoon”, Järvinen toteaa.

Sijoitusmielessä Suomi on hyvä toimintaympäristö, hän tuumii. **SUVI NIEMI**

Puusta saa vakaata tuottoa

Metsä on jo vuosikymmenet ollut vakaa sijoituskohde.

Puusto kasvaa taloustilanteesta riippumatta ja puun hinta seuraa varsin hyvin inflaatiota.

Metsäntutkimuslaitos Metla on verrannut kaikkien pörssiosakkeiden, metsäteollisuusyritysten osakkeiden, sijoitusasuntojen, valtion obligaatioiden ja puuntuotannon tuottoa.

Vuonna 2012 metsäyhtiöiden osakkeiden nimellinen tuotto oli 16,3 prosenttia ja puuntuotannon 4,5.

Kun tarkastellaan eri sijoituslajien tuottoa pitkällä aikavälillä – vuodesta 1986, jolloin rahoitusmarkkinat vapautuivat – parhaiten tuottoa on kertynyt osakkeista. Puuntuotanto jää kauas taakse.

2000-luvulla sijoittaja on saanut parhaan tuoton sijoitusasunnoista. Puuntuotanto on pärjännyt kohtalaisesti. Sen sijaan osakemarkkinoilla tuottokehitys on ollut huono.

Puuntuotannossa riskit ovat pienemmät kuin osakkeissa. Toisaalta myös tuotto-odotukset ovat pienemmät.

Riskit liittyvät luonnonmullistuksiin, kuten myrskyihin ja hyönteistuhoihin, sekä puun kysynnän heikentymiseen.

Paperitehtaiden sulkemisista huolimatta puun kysyntä ei ole merkittävästi laskenut 2000-luvulla. Viime vuonna hakkuut hätyyttelivät jo huippuvuosia 2007 ja 2000.

Puukaupassa pyörii vuosittain lähes kaksi miljardia euroa.

Vuonna 2012 yksityiset metsänomistajat tienasivat bruttona kantorahatuloja yhteensä lähes 1,4 miljardia euroa, viime vuonna arviolta 1,6 miljardia euroa. Se on 2000-luvun keskitasoa.

”Puuntuotannon kannattavuus riippuu ennen kaikkea siitä, millä hinnalla metsä on ostettu, miten kustannustehokkaasti sitä hoidetaan ja millä hinnalla puun saa myytyä”, MTK:n tutkimuspäällikkö **Erno Järvinen** kiteyttää.

SUVI NIEMI

Eri sijoituslajien tuotto

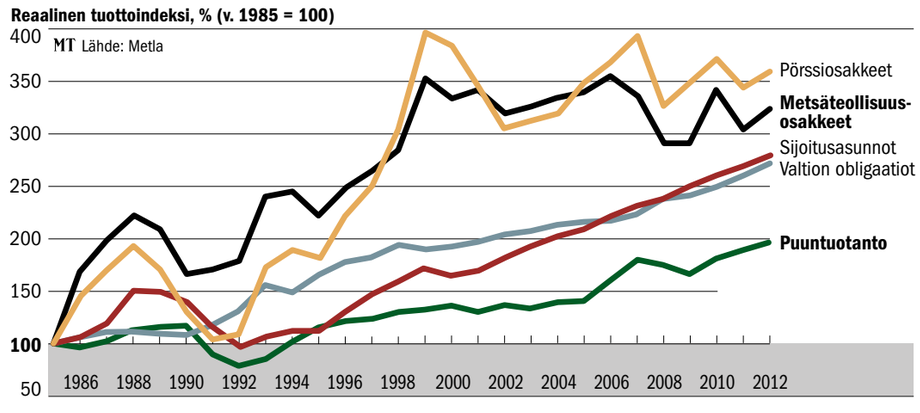

» Paperitehtaiden sulkemisista huolimatta puun kysyntä ei ole merkittävästi laskenut 2000-luvulla. Viime vuonna hakkuut hätyyttelivät jo huippuvuosia 2007 ja 2000.

Metsäyhtiöihin sijoitetun pääoman tuotto

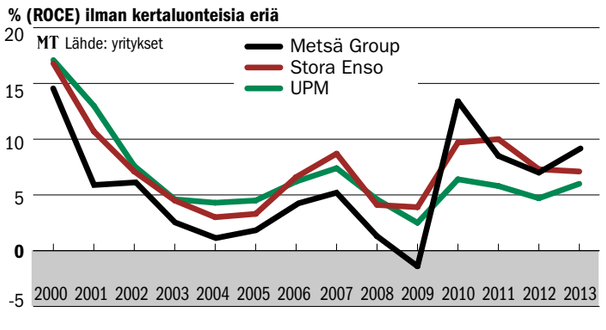

Metsämaan hinta metsäkeskusalueittain 2012

Kaikkien yli kahden hehtaarin metsätilakauppojen mediaanihinta, euroa/hehtaari

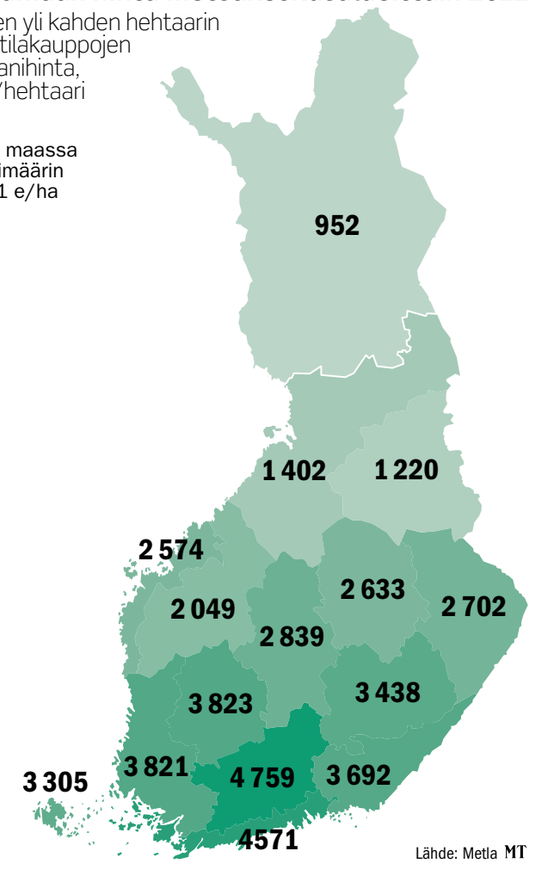

Elintarvikealalla tulos ratkaisee

Elintarvikealan yrityksiä Helsingin pörssistä etsivä sijoittaja löytää listalta ainakin kotimaiset HK Scanin, Atrian, Raision ja Apetitin.

Pellervon taloustutkimus PTT:n tutkimusjohtaja **Perttu Pyykkönen** pitää tilinpäätöslukujen valossa Apetitia ja Raisiota sijoittajien näkökulmasta mielenkiintoisempina yhtiöinä.

”Niiden liikevaihdon kehitys, tulos ja omavaraisuus ovat huomattavasti parempia kuin lihataloilla”, Pyykkönen sanoo.

Myös osakkeen arvon kehitys on ollut hurjaa Apetitilla ja Raisiolla.

Pyykkösen mukaan Raision ja Apetitin lähtökohdat investoinneille ja kasvulle ovatkin paremmat kuin lihataloilla.

”Täytyy kuitenkin muistaa, että liikevaihdon suhteen HK Scan ja Atria ovat omassa luokassaan”, Pyykkönen lisää.

Alalla tasaista

Elintarvikealalla kassavirta ja tulos tulevat ruuasta. ”Ihmisten pitää syödä joka tapauksessa, joten kysyntä on olemassa jatkuvasti”, PTT:n ekonomisti **Eeva Alho** sanoo.

Kuluttajatuotteet eivät ole niin herkkiä suhdannevaihteluille kuin konepajateollisuus tai elektroniikka. ”Alaa voi pitää siinä mielessä jopa vähän tylsänä”, Alho kertoo.

Vaihtelu elintarvikeyhtiöiden tulokseen tulee kulupuolelta, kun esimerkiksi viljan ja lannoitteen hinnat heittelevät kansainvälisillä raaka-ainemarkkinoilla.

Sijoittajan näkökulmasta Alho katsoisi yritysten toiminnan innovatiivisuutta ja mahdollisuuksia erottua kilpailijoista.

Menestyvä yritys tarvitsee hyvän strategian ja uskottavan johdon. Tuloksen kehittyminen ja kassavirta ovat avainasemassa.

”Yrityksen tulee toimia pitkäjänteisesti, eikä kasvu saa rajoittua kotimarkkinoihin. Pitää olla hyvät tuotteet ja laaja markkinapotentiaali”, Alho summaa.

Alhon mukaan kasvu on edellytys onnistumiselle etenkin erittäin kilpailluilla lihamarkkinoilla.

”Kun siirrytään kasvaville markkinoille, yrityksellä on mahdollisuus lähteä lentoon, mutta esimerkiksi akuutit poliittiset kriisit kuten Krimin tilanne tai tuontikiellot, lisäävät riskiä huomattavasti”, Alho muistuttaa.

Venäjän kysyntä ei kasva enää Alhon mukaan yhtä vahvasti lähivuosina. ”Se on kysymysmerkki tällä hetkellä.”

Osakkeita tai rahastoja

Sijoittajat toimivat kukin omalla tavallaan. ”Osa sijoittajista ajattelee pitkäjänteisesti, osa tekee päätökset täysin lukujen ja graafien perusteella”, Alho kertoo.

Tähtäimessä voi olla osakkeen arvonnousu tai vakaa osinkotuotto.

Piensijoittaja voi ostaa suoraan osakkeita tai käyttää rahastoja.

”Kannattaa miettiä, mitä lisäarvoa rahasto tuo itselle. Jos oman osakesalkun hajautus on kunnossa, miksei ostaisi suoraan osakkeita”, Alho pohtii.

Valitsemalla osakkeet suoraan sijoittaja on varma, mihin rahat on sijoitettu.

JUKKA LEHTINEN

Elintarvikeyhtiöt 2009–2013

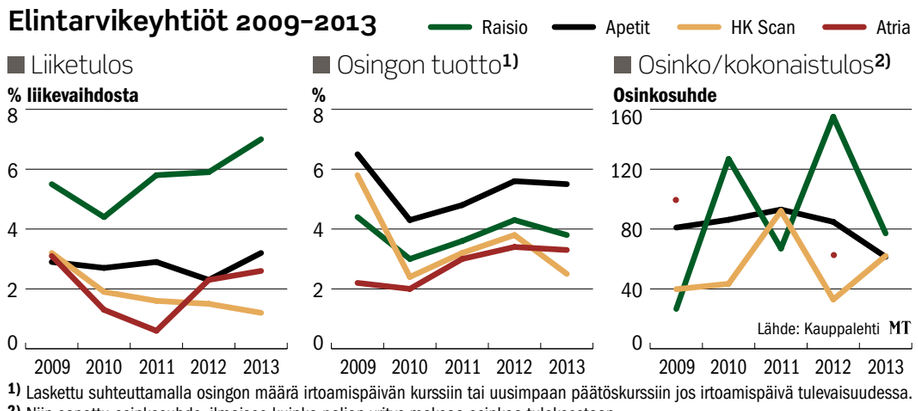

1) Laskettu suhteuttamalla osingon määrä irtoamispäivän kurssiin tai uusimpaan päätöskurssiin jos irtoamispäivä tulevaisuudessa.
2) Niin sanottu osinkosuhde, ilmaisee kuinka paljon yritys maksaa osinkoa tuloksestaan.
Atrian kokonaistulos vuosina 2010, 2011 ja 2013 oli tappiollinen.

Elintarvikeyhtiöiden osakekurssit 2009–2014

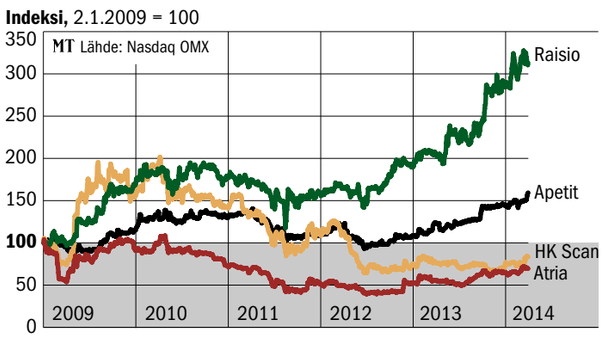

SIJOITTAMISESTA LYHYESTI

Sijoittajansuojaa joukkorahoituksessa vahvistettava

Joukkorahoitus on tehokas ja joustava rahoitustapa erityisesti uusille yrityksille ja keksinnöille.

Se lisää rahoituksen saatavuutta ja yksityishenkilöiden talletusvarojen tehokkaampaa hyödyntämistä, arvioivat kahden ministeriön tekemään joukkorahoituskyselyyn vastanneet asiantuntijat viime viikolla julkistetussa selvityksessä.

Ongelmiksi koettiin väärinkäytösten mahdollisuus, sääntelyn epämääräisyys, viranomaisvalvonnan puuttuminen sekä sijoittajansuojan toteutuminen.

Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) arvioi, että sijoittajansuojan parantamiseksi ja väärinkäytösten estämiseksi voi olla tarpeen säätää esimerkiksi yhtenäisistä alaa koskevista tiedonantovaatimuksista ja toimijoiden rekisteröitymisestä.

Sijoittajat ohjaavat yritysten vastuullisuutta

Sijoittajat ja omistajat ovat yritysten mukaan entistäkin merkittävämpiä yritysten vastuullisuutta ohjaavia toimijoita.

Kuitenkin vain alle kuudesosa yrityksistä arvioi vastuullisuuden vaikuttavan yrityksensä osakkeiden arvoon, kertoo yritysvastuuverkosto FIBSin TNS Gallupilla teettämä tutkimus.

Vain 12 prosenttia asettaa vastuullisuustoimintansa tavoitteeksi myynnin kasvattamisen ja viisi prosenttia säästöt. Samalla 42 prosenttia yrityksistä kertoo vastuullisuuden kuitenkin auttaneen säästämään kustannuksia ja lähes yhtä moni lisänneensä myyntiä vastuullisuuden kautta.

Henkivakuutus -50% ensimmäisen vuoden ajan.

Maatilayrittäjä, nyt on aika ottaa henkivakuutus.
Ensimmäinen vuosi puoleen hintaan.

LähiTapiolan Yritysturva suojaa maatilayrittäjän perheen toimeentuloa sekä maatilan toiminnan jatkuvuutta. Sen avulla räätälöit turvasi kerralla kuntoon, elämäntilanteesi ja omien tarpeidesi mukaisesti.

MTK:n jäsenet saavat nyt Yritysturva-henkivakuutuksen meiltä puoleen hintaan koko ensimmäisen vuoden ajan. Etu koskee myös puolisoasi, mikäli hän on MTK:n jäsen. Varmistathan, että sinulla on voimassaoleva MYEL-vakuutus ja tilallesi on tehty LähiTapiolan huolenpitokäyntiin sisältyvä turvallisuuskartoitus vuoden 2013 tai 2014 aikana. Kampanja on voimassa 1.1.–31.5.2014.

Välitetään toisistamme.

Kysy Yritysturvasta ja sen ehdoista tarkemmin omalta yhteyshenkilöltäsi.

LÄHITAPIOLA
Vakuutukset, pankki ja sijoittaminen

Palveluntarjoaja: LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö